

**IZVJEŠTAJ O TRANSPARENTNOSTI
DRUŠTVA ZA REVIZIJU
BDO D.O.O. PODGORICA
ZA 2022. GODINU**

Podgorica, 31. mart 2023. godine

S A D R Ž A J

UVOD

1.	Opis organizacije i strukture vlasništva Društva	3
2.	Opis mreže, pravno i strukturno uređenje.....	4
3.	Opis upravljačke strukture Društva	4
4.	Opis unutrašnjeg sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o njegovoj efikasnosti.....	4
4.1.	Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva.....	4
4.2.	Izjava Društva o efikasnosti funkcionisanja sistema	6
5.	Datum kada je izvršena posljednja provjera kvaliteta rada Društva	6
6.	Pregled subjekata od javnog interesa za koje je Društvo provelo reviziju u toku prethodne godine	7
7.	Izjava o nezavisnosti rada društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora, koja naročito sadrži pregled internih kontrola kojima se obezbjeđuje nezavisnost	7
8.	Izjava o politici Društva u vezi sa kontinuiranom profesionalnom edukacijom.....	8
9.	Finansijske informacije i podaci o ukupnom prihodu od obavljanja revizije i prihodu od dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom	8
10.	Parametri za utvrđivanje zarada glavnih partnera za reviziju	9

Uvod

Na osnovu člana 26. Zakona o reviziji Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 01/17), Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica objavljuje sljedeći **Izveštaj o transparentnosti za 2022. godinu.**

1. Opis organizacije i strukture vlasništva Društva

Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu “Društvo”) sa sjedištem u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 149 je osnovano Rješenjem Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici registarski broj 5-0600769/001 od 18. marta 2011. godine kao društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica sa osnovnim kapitalom od EUR 10,000.00.

Društvo je na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Crne Gore br. 02-5140/2 od 16. maja 2011. godine upisano u Registar društava za reviziju koji se vodi kod ovog Ministarstva pod brojem 1025. Rješenjem Ministarstva finansija Crne Gore br. 02-5140/2 od 16. maja 2011. godine, Društvu je izdata dozvola za obavljanje poslova revizije, a u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore.

Društvo je upisano u registar Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici i posluje pod nazivom: Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica, a skraćeni naziv je: BDO d.o.o. Podgorica. Registarski broj društva je 50600769, a registrovano je u Poreskoj upravi pod matičnim brojem 02828235.

Osnovna djelatnost Društva je: računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi i poresko savjetovanje, klasifikovana pod brojem 69.20 u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, objavljenom u Službenom listu Crne Gore.

Pored navedene djelatnosti, Društvo će se baviti i djelatnošću: konsultantske aktivnosti u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem, klasifikovanom pod brojem 70.20 u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, objavljenom u Službenom listu Crne Gore.

Društvo se može baviti spoljnotrgovinskim poslovanjem u okviru svojih registrovanih djelatnosti.

Društvo može obavljati i druge djelatnosti u manjem ili privremenom obimu, bez registracije takvih djelatnosti, ako su takve aktivnosti neophodne za normalno obavljanje registrovane djelatnosti Društva i ako su takve aktivnosti u vezi sa registrovanom djelatnošću.

Društvo je na dan 31. decembra 2022. godine imalo 20 (dvadeset) zaposlenih.

Društvo obavlja svoje djelatnosti kapitalom svojih vlasnika. Kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici upisan je ukupan kapital u iznosu od EUR 10,000.00 sledeće strukture:

- Društvo za konsalting i reviziju BDO d.o.o. Beograd, Republika Srbija (49%);
- BDO audit, spol. s.r.o. Bratislava, Republika Slovačka (1%);
- Milovan Popović iz Beograda, Republika Srbija (50%).

Organi upravljanja Društvom su Skupština, Odbor direktora i Izvršni direktor.

Društvo BDO d.o.o. Podgorica je povezano pravno lice BDO d.o.o. Beograd, Srbija koje je 49% vlasnik i povezano pravno lice na teritoriji Crne Gore je Društvo za poslovno savjetovanje i računovodstvene usluge BDO Business Advisory d.o.o. Podgorica.

2. Opis mreže, pravno i strukturno uređenje

Društvo za reviziju “BDO” d.o.o. Podgorica je od svog osnivanja zavisno društvo „BDO“ d.o.o. Beograd koje od 2004. godine firma članica međunarodne revizorsko-konsultantske kuće BDO International Limited i predmet je kontinuirane kontrole kvaliteta od strane centrale.

BDO International Limited je peta najveća globalna firma iz oblasti revizije i konsaltinga i prisutna je u 164 zemlje i priznata od strane svih međunarodnih finansijskih institucija (Svjetska banka, MMF, Evropska banka za obnovu i razvoj). BDO International Limited širom svijeta zapošljava preko 111,000 profesionalaca u preko 1,800 kancelarija.

Firme članice BDO International mreže obavljaju svoje poslove kao zasebna privredna društva u državama u kojima imaju svoje registrovano sjedište. Potpisivanjem ugovora o članstvu sa BDO International Limited firme članice imaju pristup znanju, metodologiji, tehnologijama i brendu BDO i preuzimaju određene obaveze po pitanju plaćanja članstva u mreži i pristupa prethodno navedenim stvarima, kao i po pitanju održavanja nivoa kvaliteta obavljenih poslova.

Potencijali infrastrukture i zaposlenih raspoloživih u BDO su sposobni da obezbijede usluge najvišeg kvaliteta klijentima širom svijeta u oblasti revizije, poreza, konsaltinga, procjena, spajanja, merdžera i akvizicija, restrukturiranja i strategijskih alijansi.

Dodatne informacije o mreži BDO International Limited možete pronaći na sledećoj internet stranici:

www.bdointernational.com

3. Opis upravljačke strukture Društva

Upravljačku strukturu Društva čine Skupština, Odbor direktora i Izvršni direktor. Odbor direktora na dan 31. decembra 2022. godine čine Milovan Popović, Zdravko Gardović i Đorđe Radonjić. Izvršni direktor je Vesko Knežević, sa neograničenom odgovornošću.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja

4.1. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva

Sistem internih kontrola kvaliteta Društva za reviziju “BDO” d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu “Društvo”), politike nezavisnosti i procedure prihvatanja i provođenja revizorskog angažovanja, kao i ostala bitna pitanja od značaja za izvršenje revizije, regulisani su “Uputstvom o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje”.

Ovo uputstvo je doneseno od strane Društva za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica i odnosi se na Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Podgorica.

Cilj “Uputstva o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje” (ažurirano u decembru 2020. godine) (u daljem tekstu: “Uputstvo”) je da se obezbijedi primjena Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta - MSKK 1 („International Standard on Quality Control 1“- “ISQC1”) i pruže smjernice u vezi sa odgovornostima BDO za kvalitet revizije godišnjih finansijskih izvještaja i pregleda finansijskih informacija, kao i za druge srodne usluge za koje se pruža uvjeravanje.

4. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva i Izjava uprave Društva o djelotvornosti njegovog funkcionisanja (Nastavak)

4.1. Opis sistema interne kontrole kvaliteta Društva (Nastavak)

Ovo Uputstvo je sačinjeno na bazi zahtjeva MSKK1 kao i djelova A i B Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe Međunarodnog odbora za etičke standarde za računovođe (IESBA) izdatog od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC), kao i Međunarodnog standarda revizije - MSR 220 "Kontrola kvaliteta revizije finansijskih izvještaja", BDO Priručnika za reviziju 2022 i BDO Priručnika o politikama revizije i uvjeravanja.

Društvo je uspostavilo sistem kontrole kvaliteta obavljanja posla osmišljen tako da pruži opravdano uvjerenje da firma i njeni zaposleni rade u skladu sa standardima profesije i zahtjevima BDO International Limited, zakonskim i regulatornim zahtjevima, kao i da su izvještaji koje je Društvo izdalo primjereni datim okolnostima.

Sistem kontrole kvaliteta koje primjenjuje Društvo je usaglašen sa procedurama zahtijevanim od strane BDO International koje su sadržane u Priručniku za obavljanje revizije ("BDO AUDIT Manual" - u daljem tekstu "BDO Priručnik"), sa zahtjevima iz MSKK1, MSR 220, i "BDO Pravilnikom o osnovama metodologije obavljanja revizije godišnjih finansijskih izvještaja" i drugim internim aktima firme.

Priroda politika i procedura sadržanih u ovom uputstvu primjerena je za firmu srednje veličine koja pruža usluge revizije i druge srodne usluge i koja posluje u mreži internacionalne firme.

Osooblje firme je odgovorno za uspostavljanje i održavanje sistema interne kontrole kvaliteta, obezbjeđenje razumijevanja cijelog teksta MSKK1 uključujući i objašnjavajući materijal; razumijevanje njegovih ciljeva i pravilnu primjenu njegovih zahtjeva.

Društvo je usvojilo politiku prema kojoj su svi zaposleni na poslovima revizije finansijskih izvještaja dužni da jednom godišnje (ili po nastanku promjene) potpišu „Godišnju ličnu potvrdu nezavisnosti“ u odnosu na cio portfolio klijenta Društva.

Prema zahtjevima BDO International partneri angažovanja su dužni da, nakon formiranja tima pribave od članova tima izjavu kojom se procjenjuje „Nezavisnost tima od klijenta revizije“.

Prije zaključenja ugovora o pružanju usluga revizije godišnjih finansijskih izvještaja, pravnim subjektima od javnog interesa Društvo podnosi izjavu o nezavisnosti Društva od klijenta revizije.

Ostale politike nezavisnosti i mjere nadzora nad njihovim provođenjem detaljno su opisane u navedenom Uputstvu.

Pored restrikcija u vezi nezavisnosti koje proizilaze iz zakonskih propisa Crne Gore, BDO International ima politike regionalnog nadzora nad politikama nezavisnosti firmi članica, koje su predmet potvrđivanja, najmanje jednom godišnje, a u slučaju promjena po potrebi. Za nadzor nad primjenom politika nezavisnosti, kao i za obuku zaposlenih na poslovima revizije zadužen je partner firme u Beogradu.

4.2. Izjava Društva o efikasnosti funkcionisanja sistema

U skladu sa odredbama Člana 26. tačka (4) Zakona o reviziji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 01/17), ovim dokumentom izjavljujem da se sistem interne kontrole kvaliteta u Društvu za reviziju BDO d.o.o. Podgorica obavlja u svemu u skladu sa aktom "Uputstvo o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje", kao i politikama međunarodne revizorsko-konsultantske kuće BDO International Limited čije je Društvo za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica član.

Cilj "Uputstva o internim procedurama za kontrolu kvaliteta obavljanja poslova revizije finansijskih izvještaja, pregleda finansijskih izvještaja i drugih angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje" je da se obezbijedi primjena Međunarodnog standarda kontrole kvaliteta - MSKK 1 i pruže smjernice u vezi sa odgovornostima Društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica za sistem kontrole kvaliteta revizije godišnjih finansijskih izvještaja i pregleda finansijskih informacija, kao i za druge srodne usluge za koje se pruža uvjeravanje.

Pored navedenog, cilj ovog dokumenta je da se konkretizuju odgovornosti i rasporede na zaposlene u skladu sa njihovim funkcijama i preciziraju mehanizmi nadzora nad obavljanjem pojedinih poslova.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva i rezultata pregleda revizorskih angažovanja koja se provode na kontinuiranoj osnovi, smatramo da sistem internih kontrola kvaliteta efikasno funkcioniše.

5. Datum kada je izvršena posljednja provjera kvaliteta rada Društva

Društvo za reviziju BDO d.o.o. Podgorica posluje u skladu sa Dozvolom za obavljanje poslova revizije koja je izdata od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Provjera kvaliteta rada od strane Ministarstva finansija Crne Gore započeta je u februaru mjesecu 2019. godine i završena je 11. juna 2019. godine kada je dostavljeno Rješenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti:

- 1) nepostojanje plana edukacije zaposlenih na poslovima revizije za 2019. godinu;
- 2) neusaglašenost internog akta Društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica koji se bavi politikama obuke i osposobljavanja zaposlenih na poslovima revizije sa regulatornim okvirom koji je u primjeni u Crnoj Gori;
- 3) obavljanje revizije djelimično nesaglasno odredbama Zakona o reviziji, Međunarodnim standardima revizije i pravilima revizorske struke u dijelu koji se odnosi na primjenu Međunarodnog standarda revizije 705 - Modifikacije mišljenja u izvještaju nezavisnog revizora;
- 4) pripremanje revizorske dokumentacije nesaglasno odredbama Međunarodnog standarda revizije 230 - Revizorska dokumentacija i pravilima revizorske struke.

Društvo je u toku 2019. godine postupilo po ovom Rješenju i otklonilo utvrđene nepravilnosti.

Posljednja interna provjera kvaliteta rada urađena od strane partnera za kontrolu kvaliteta iz BDO Beograd je bila u septembru mjesecu 2021. godine i sledeća je planirana u toku 2023. godine.

6. Pregled subjekata iz člana 29 Zakona o reviziji, za koje je Društvo sprovelo reviziju u toku prethodne finansijske godine

Društvo je u toku 2022. godine obavilo reviziju finansijskih izvještaja kod sledećih društava:

1	M tel doo, Podgorica	19	Kalamper doo, Bar
2	Sveti Stefan hoteli ad, Budva	20	Utip Crna Gora ad, Podgorica
3	Fond za zaštitu depozita	21	Universal capital bank ad, Podgorica
4	13 jul - Plantaže ad, Podgorica	22	Hotels Group Montenegro Stars doo, Budva
5	Hipotekarna banka ad, Podgorica	23	Željeznička infrastruktura Crne Gore ad, Podgorica
6	Barska plovidba ad, Bar	24	Lovćen banka ad, Podgorica
7	Autoboka ad, Kotor	25	Pomorski saobraćaj doo, Herceg Novi
8	Napredak ad, Kotor	26	Sport vision doo, Podgorica
9	Bemax doo, Podgorica	27	Toscelik alloyed engineering steel doo, Nikšić
10	Adriatic bank ad, Podgorica	28	Wiener städtische ad, Podgorica
11	MIG ad, Podgorica	29	Elektroprivreda Crne Gore ad, Nikšić
12	Goranović IM doo, Nikšić	30	Crnogorski elektrodistributivni sistem doo, Podgorica
13	Maestral hotels and casinos doo, Budva	31	Rudnik uglja ad, Pljevlja
14	Hotel Crna Gora doo, Podgorica	32	MFI Montenegro investments credit doo, Podgorica
15	Expo Commerce doo - Kotor	33	ToMontenegro doo, Podgorica
16	Domaća trgovina doo, Podgorica	34	Prva banka Crne Gore osnovana 1901. godine ad, Podgorica
17	Petrol Crna Gora MNE doo, Podgorica	35	LB hotel development partners ad, Tivat
18	Zapad banka ad, Podgorica	36	LB re development partners ad, Tivat

7. Izjava o nezavisnosti rada društva za reviziju, odnosno ovlašćenog revizora, koja naročito sadrži pregled internih kontrola kojima se obezbeđuje nezavisnost

U skladu sa odredbama Člana 26., tačka (7) Zakona o reviziji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 01/17), ovim dokumentom izjavljujem da Društvo za reviziju "BDO" d.o.o. Podgorica ima ustanovljene procedure koje se odnose na nezavisnost rada društva za reviziju i zaposlenih u društvu za reviziju u odnosu na klijenta i revizijsko angažovanje i potvrđujem da je obavljen interni pregled poštovanja zahtjeva nezavisnosti.

8. Izjava o politici Društva u vezi sa kontinuiranom profesionalnom edukacijom

Društvo vrši kontinuirano profesionalno usavršavanje ovlašćenih revizora kao i ostalih zaposlenih kroz:

- Eksterno kontinuirano usavršavanje koje provodi Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore kao i kroz različite stručne seminare kojim prisustvuju ovlašćeni revizori i drugi zaposleni na poslovima revizije, kao i kroz praćenje stručne literature iz oblasti računovodstva i revizije;
- Interno kontinuirano usavršavanje kroz program kurseva i seminara koje organizuje matično društvo BDO d.o.o. Beograd za sve nivoe zaposlenih iz oblasti primjene BDO metodologije, primjene Međunarodnih standarda revizije; Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, primjene Kodeksa profesionalne etike; provođenje politika BDO u vezi nezavisnosti i razrješenja konflikata interesa; informacionih sistema; oporezivanja; sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma kao i kurseva koje organizuje BDO International.
- Obuka zaposlenih na poslovima revizije započinje danom stupanja u radni odnos i nastavlja se tokom cijelog radnog angažovanja u Društvu za reviziju "BDO" bez obzira na lokaciju. Program obuke obezbjeđuje sticanje širokih sposobnosti u oblasti računovodstva i revizije, kao i specijalističkih oblasti kao što su, na primjer, informacione tehnologije. Veoma važnu ulogu ima obuka zaposlenih na terenu kod klijenta.
- Za svrhe obuke zaposlenima su na lokalni Intranet stavljeni na raspolaganje svi nastavni materijali, zakonski propisi i regulativa, metodologija revizije, Međunarodni standardi revizije, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja u elektronskoj formi. Ovim je omogućeno fleksibilnije korišćenje vremena za samostalno osposobljavanje i savladavanje potrebnih znanja.
- Pored navedenog, zaposlenima na poslovima revizije na raspolaganju je i sistem učenja na daljinu, "e-Learning", tako da za savladavanje metodologije revizije svaki zaposleni može odabrati najpovoljnije vrijeme i tempo učenja.
- Prema zahtjevima BDO International Limited, svi zaposleni na poslovima revizije moraju u periodu od 3 godine ostvariti najmanje 120 sati profesionalne obuke od čega 60 sati mora biti provjerljivo.

9. Finansijske informacije i podaci o ukupnom prihodu od obavljanja revizije i prihodu od dodatnih usluga, koje nijesu povezane sa revizijom

Ukupan prihod Društva ostvaren u periodu 01.01.-31.12.2022. godine;

- Naknade od usluga revizije finansijskih iskaza EUR 561,364
- Naknade od ostalih usluga koje nijesu povezane sa revizijom EUR 150,742

Ukupno za 2022. godinuEUR 712,105

10. Parametri za utvrđivanje zarada glavnih partnera za reviziju

Milovan Popović, ovlašćeni revizor je glavni partner u Društvu za reviziju BDO d.o.o. Podgorica koji potpisuje izvještaje o obavljenim revizijama.

Parametri za utvrđivanje zarada ovlašćenog revizora koji potpisuje izvještaje o obavljenim revizijama su:

- godine radnog iskustva;
- godine iskustva u obavljanju revizije finansijskih izvještaja;
- ukupni godišnji prihod Društva za reviziju BDO d.o.o. Podgorica i
- portfolio klijenata za koje je ovlašćeni revizor zadužen.

U Podgorici, 31. marta 2023. godine

Vesko Knežević
Izvršni direktor
Ovlašćeni revizor

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

